

2019-11-18

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2019/95

Kulturnämnden

Jämlikhet inom utökat kundval kulturskola

Politikerinitiativ den 28 maj 2019 av Fredrik Holmqvist (V)

Förslag till beslut

Kulturnämnden noterar redovisningen och förklarar med den noteringen politikerinitiativet färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

I politikerinitiativet efterfrågas att kulturnämnden ska presentera en analys där det framgår om det finns någon snedfördelning gällande vilka som tar del av kulturskoleverksamheten inom kundvalet. Analysen ska exempelvis visa jämställdhet utifrån socioekonomisk bakgrund.

Under perioden 1 januari fram till 20 augusti 2019 deltog totalt 4 586 elever inom kundval kulturskola. Av dessa elever var 60 procent flickor och 40 procent pojkar, vilket överensstämmer med den nationella nivån år 2018. Totalt 32 procent av alla elever var tonåringar. Kulturskolecentrum har tagit fram en rapport gällande deltagandet i landets kulturskolor år 2018. I rapporten framgår att elever med utländsk bakgrund är underrepresenterade i Nackas kulturskolor i likhet med riket. Andelen elever med utländsk bakgrund är dock högre i Nacka än i riket. Rapporten visar även att elever med föräldrar som har eftergymnasial utbildning är överrepresenterade inom Nackas kulturskolor, vilket överensstämmer med riket i övrigt. Det bör dock noteras att endast hälften av Nackas elever i kulturskoleverksamheten finns med i den nationella undersökningen. Kultur- och fritidsenheten planerar att återkomma med en lägesrapport gällande jämlikhet nästa år då den nationella statistikrapporten för år 2019 är klar. Mot bakgrund av ovan förslås att kulturnämnden noterar redovisningen och förklarar med den noteringen politikerinitiativet färdigbehandlat.

Förslagen i politikerinitiativet

I politikerinitiativet efterfrågas att kulturnämnden ska presentera en analys där det framgår om det finns någon snedfördelning gällande vilka som tar del av kulturskoleverksamheten inom kundvalet. Analysen ska exempelvis visa jämställdhet utifrån socioekonomisk bakgrund. Politikerinitiativet presenteras i bilaga till denna tjänsteskrivelse.

Enhetens utredning och bedömning

Kultur- och fritidsenheten har inte egen tillgång till uppgifter gällande barn och ungdomars socioekonomiska bakgrund. För att kunna ta fram en analys gällande jämställt deltagande i kulturskolorna, baserat på denna typ av uppgifter, behöver därför en beställning göras hos Statistiska centralbyrån (SCB). Det skulle kosta omkring 30-60 000 kronor, beroende på antal uppgifter som efterfrågas, samt hur standardiserat beställningsunderlaget är utformat. Det är dock först efter en sekretessprövning som SCB kan uppge en fastställd prisuppgift.

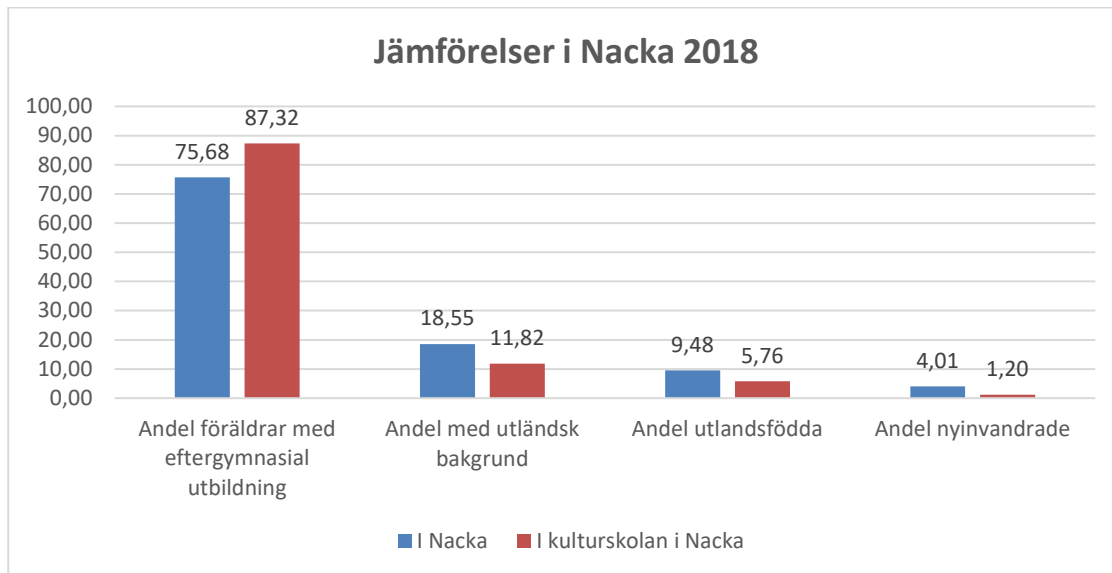
Nationell statistikinsamling

År 2018 inrättades ett nationellt Kulturskolecentrum på Kulturrådet. Syftet med denna satsning är att göra kulturskolan mer tillgänglig och jämlik. Centret har bland annat i uppdrag att årligen samla in statistiska uppgifter gällande kommunala kulturskolor i hela landet. Kulturskolecentrum samarbetar med SCB i detta uppdrag. Insamlingen omfattar bland annat nedan uppgifter gällande eleverna som deltar:

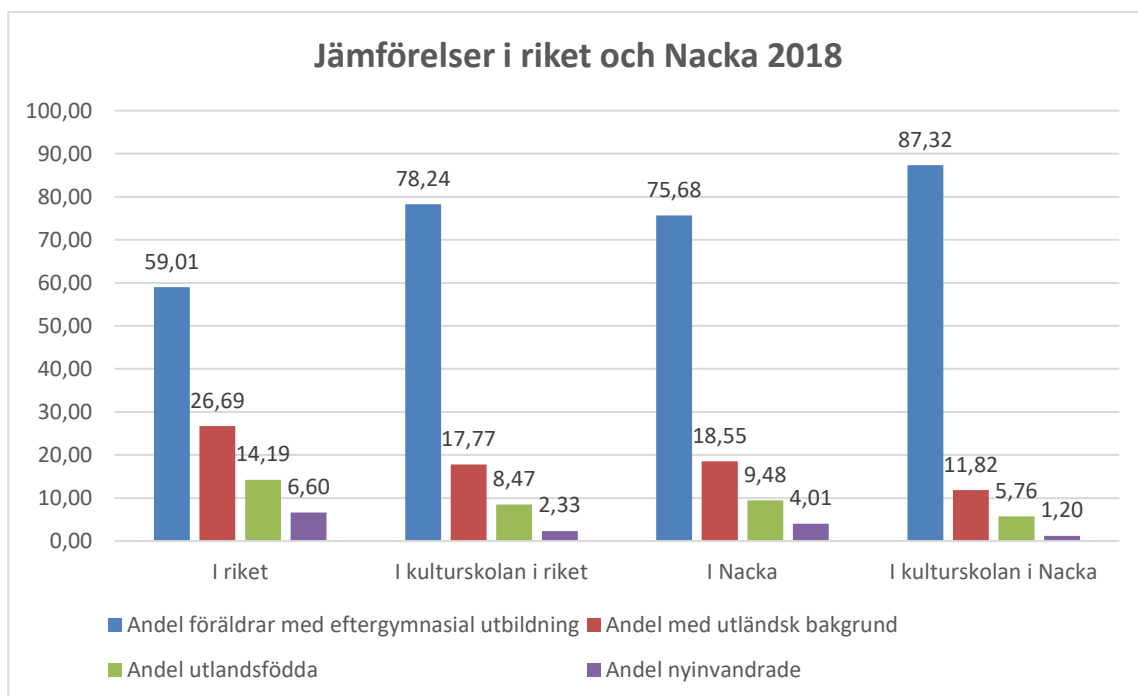
- Andel med föräldrar med eftergymnasial utbildning
- Andel utländsk bakgrund
- Andel utlandsfödda
- Andel nyinvandrade

Därmed får Nacka kommun tillgång till statistiskt underlag som visar hur jämställt deltagandet är i kommunens kulturskolor, gällande utländsk bakgrund och föräldrarnas utbildningsnivå. I figur ett nedan presenteras Kulturskolecentrums statistik gällande Nackas elever i kulturskolorna år 2018. Redovisningen baseras på 2 673 elever, vilket är omkring hälften av alla elever som deltog under 2018. Eftersom kundval kulturskola infördes från höstterminen det året, fanns inte alla elever registrerade i kommunens bokningssystem Nacka24musik&kultur. Andelsberäkningarna från Kulturskolecentrum baseras på målgruppen barn och unga 6-19 år. Andelarna som baseras på elever i Nackas kulturskoleverksamhet innefattar åldersgruppen 7-19 år. Denna differens i målgrupper bedöms dock inte påverka resultatet. I figur två nedan presenteras en jämförelse mellan Nacka och riket.

Figur 1. Kulturskolecentrums nationella statistikredovisning gällande målgruppen barn och ungdomar 6-19 år i Nacka år 2018. Siffrorna gäller föräldrar inom målgruppen i Nacka som helhet, respektive inom kulturskolorna i Nacka.

Figur 2. Jämförelser mellan Nacka och riket gällande målgruppen barn och ungdomar 6-19 år i kulturskolan år 2018. Jämförelsen visar socioekonomisk bakgrund för målgruppens föräldrar i riket samt inom kulturskolan, respektive i Nacka som helhet och inom kulturskolorna i Nacka.

Kommande nationella statistikinsamlingar gällande deltagandet i Nackas kulturskolor beräknas bli mer fullständiga, då alla deltagare inom kundval kulturskola numera finns registrerade i Nacka24musik&kultur.

I figur två ovan, framgår att elever som har föräldrar med eftergymnasial utbildning är överrepresenterade inom kulturskolorna i Nacka, vilket överensstämmer med riket. Deltagande i kulturskola eller liknande verksamhet är vanligare bland barn med föräldrar som har eftergymnasial utbildning. Utbildningsnivån är den aspekt av socioekonomisk status som har störst inverkan på deltagande i kulturaktiviteter även bland vuxna.¹ Ovan statistik visar även att andelen deltagare med utländsk bakgrund är underrepresenterade, men denna andel är högre i Nackas kulturskolor jämfört med riket.

Aktuell statistik 2019

Under perioden 1 januari fram till 20 augusti 2019 deltog totalt 4 586 elever inom kundval kulturskola. Av dessa elever var 60 procent flickor och 40 procent pojkar. Vilket överensstämmer med den nationella nivån år 2018. Totalt 32 procent av eleverna var tonåringar. Enheten har inte sammanställt uppgifter gällande antal elever med funktionsvariationer som förutsätter särskilt stöd för deltagande i kulturskolorna.

Barn och unga i familjer som beviljats försörjningsstöd, samt ensamkommande flyktingbarn, beviljas avgiftsfrihet efter godkänd ansökan till kultur- och fritisenheten. Totalt har 25 ansökningar om avgiftsbefrielse beviljats under året, motsvarande siffra var 23 under förra året.

Insatser och aktiviteter för ökad jämställdhet

Enligt auktorisationsvillkoren för kundval kulturskola ska alla anordnare arbeta aktivt för att bredda deltagandet ur ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv. Tidigare utvärderingar och uppföljningar har visat att det finns brister gällande inkluderingen av målgruppen barn och unga med funktionsvariationer som förutsätter stöd för att kunna delta. Kulturnämnden har därför avsatt en miljon kronor årligen med start i år, för att stimulera kulturskolor att utveckla ett välanpassat och attraktivt utbud för barn och unga med funktionsvariationer som förutsätter särskilt stöd för deltagande. Två projekt har beviljats stöd i år, och förhoppningen är att fler projektansökningar kommer in till nästa år. Utlysningssomgången öppnade den 31 oktober och information har skickats ut till samtliga kulturskolor. Inom ramen för årets pågående projekt har totalt cirka 60 elevplatser fyllts under sommaren och hösten. Enheten planerar att genomföra en kartläggning nästa år, gällande deltagandet inom målgruppen funktionsvarierade som förutsätter särskilt stöd för deltagande.

Införandet av kundval kulturskola innebär att avgiftsbefrielse, för barn och unga i familjer som beviljats försörjningsstöd, gäller för alla kulturskolor oavsett ämnesinriktning. Tidigare gällde detta enbart för elever i musikskolor. Enheten har tidigare genomfört riktade kommunikationsinsatser till gode män och socialsekreterare med syfte att nå barn och ungdomar som har behov av avgiftsbefrielse för att kunna

¹ Kulturrådets rapport, Kulturskolan i siffror, sammanfattning av tillgänglig statistik 1997-2018

delta. Dessa insatser planeras årligen så att nyckelpersoner inom socialtjänsten är uppdaterade gällande alla barns möjligheter att delta i kulturskola på fritiden. Enheten bör även samarbeta med elevhälsan i Nacka för att nå ut med information till barn och ungdomar med särskilda behov.

Enhetens bedömning är att den nationella statistikinsamlingen i kombination med enhetens uppföljningar av deltagandet i kulturskolorna ger tillräckligt med underlag gällande jämlikhet i verksamheten. Enheten planerar att återkomma med en lägesrapport gällande jämlikhet nästa år då den nationella statistikrapporten för år 2019 är klar. Mot bakgrund av ovan redovisning föreslås att nämnden förklarar politikerinitiativet färdigbehandlat.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Genom att utvärdera och följa upp vilka målgrupper som deltar i Nackas kulturskolor, kan kommunen skapa förutsättningar för ökad inkludering av barn och ungdomar.

Handlingar i ärendet

Jämlikhet inom utökat kundval kulturskola, politikerinitiativ från Fredrik Holmqvist (V), den 28 maj 2019.

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Hörnsten
Utvecklingsledare
Kultur- Och fritidsenheten